

Genesis 7:6 - 8:5 Schoonhoven, ochtenddienst, 22 mei 2011.

Gemeente van Christus,

Tweede zondag over de zondvloed. Het taaiste deel. We zitten nu middenin de ramp. alles en iedereen verdrinkt in de zondvloed, er is nog geen land in zicht, nog geen duif om los te laten. Hoe houden ze het vol daar in die Ark? Daar gaat het over vandaag.

Het zondvloedverhaal is een rampenfilm. Ik heb vorige week gezegd: we moeten de bijbel lezen zoals een koe gras eet, telkens weer herkauwen. Totdat de sappen en de voedzame stoffen vrijkomen. Dat geldt zeker voor het zondvloedverhaal. We gaan er vandaag mee door, met het herkauwen van het zondvloedverhaal. Waarbij ik zal proberen om zo min mogelijk te herhalen wat ik vorige week ook al heb gezegd.

1. (We leven voor of na de ramp.)

Het zondvloedverhaal is een verhaal dat we terugvinden in veel heilige boeken. En het zondvloedverhaal blijft ook aan ons moderne mensen nog altijd kleven als een lastig stukje plakband aan je vinger. Je kunt het moeilijk met droge ogen lezen. Niet omdat we bang zijn dat het opnieuw gebeurt - sinds gisteren weten we dat de wereld, ondanks de overmoedige voorspellingen van een Amerikaanse dominee zo snel niet vergaat... Maar omdat de zondvloed ons, op een diep niveau, herinnert aan de rampen die we zelf vroeg of laat meemaken. Soms is dat een ramp die je overkomt. Je werkt als kamermeisje in een hotel en een gast randt je aan. Een golf van publiciteit en totale verwarring spoelt over je heen.

Soms is dat een ramp die je over jezelf afroept. Je bent een rijke man die alles heeft, maar je kan toch je handen niet van dat ene arme kamermeisje afhouden. En van het ene op het andere moment sta je voor de hele wereld in je hemd. Ook al ben je nog niet eens veroordeeld, je wordt overspoeld door ellende.

De grote ramp waarover Genesis vertelt, de zondvloed, is er vooral een van deze categorie:

Genesis 6,11: *In Noachs tijd was de aarde in Gods ogen verdorven en vol onrecht.* Men heeft de ramp over zichzelf afgeroepen, al moeten er slachtoffers geweest zijn (kinderen, dieren) die er echt geen schuld aan hadden, die het dus *overkomen* is.

Zo was het, zo is het, zo zal het altijd zijn. *We leven voor of na de ramp. Of er middenin.* We worden ziek. We krijgen tegenslag. We begaan de stomste fouten. Vroeg of laat gaan we allemaal dood. Gistermiddag verongelukte een jonge motorrijder bij Bergambacht – hij botste op een auto van de huisartsenpost die op de linkeweghelpt was gaan rijden... *We leven voor of na de ramp. Of er middenin.* De zondvloed vertelt dat rampzalige verhaal, dat we *deep down* allemaal zo goed kennen. Maar de zondvloed vertelt nog iets meer. Er wordt ook verteld over een enorme bewaarkist, een *ark*, waarin God bewaart wat hem het liefste is: het leven van mens en dier. Dat leven is ook voor God zo heilig dat hij het door de ramp heendraagt. Want God laat altijd de kans open voor een nieuw begin.

2. We kauwen verder. In Hoofdstuk 7: 16 lezen we: **Toen sloot de HEER de deur achter hem.**

Iedereen is binnen in de ark, mens en dier, en dan sluit God de deur.

Sommige commentaren vinden het beeld van God die de deur van de ark sluit een lastig beeld. Met dat God de deur van de ark sluit, vallen *dus* talloze mensen en dieren buiten de boot. Die gaan er dus aan. Geen wonder dat je dan later allerlei kerken krijgt, die menen dat iedereen die niet bij hen hoort, verloren zal gaan.

Wij hielden vroeger *Open Deur-diensten*. God sluit de deur van de ark hermetisch af.

Wij maken graag grappen over Petrus die als een goedmoedige koster met zijn sleutelbos staat te rammelen bij de hemelpoort.

Maar we lezen hoe God de deur van de Ark achter Noach hermetisch sloot.

Maar Jezus sloot toch geen deuren? Jezus opende toch deuren? Sterker nog: hij zei: *Ik ben de deur.*

Maar Jezus kon ook hard zijn. Zoals God de schepping schoonspoelde, zo veegde Jezus het tempelplein schoon.

En in zijn gelijkenis over de dwaze en de wijze meisjes, weigert de bruidegom de deur open te doen voor de dwaze meisjes.

Het is lastig kauwen op die gesloten deur.

Andere commentaren vinden dit juist een ontroerende scene. **God sluit de deur van de ark als een moeder die haar kind instopt.** Beschermend. Niet bang zijn in het donker. Ga maar slapen. Het gaat goed komen.

Een andere commentator zegt: 'God doet de deur dicht, en aangezien Noach geen ramen mocht maken in de ark, schermt God zijn geliefden af voor alle ellende die zich nu buiten de ark af gaat spelen. God houdt als het ware zijn hand voor Noachs ogen...'

Wij, met onze televisies en internet, moeten alle ellende van de wereld wel zien, iedere dag. Tot gek wordens toe. Wat moet je ermee?

Noach hoeft het niet allemaal te zien.

Zo kun je *het sluiten van de deur van de ark* ook uitleggen.
Beide interpretaties, de confronterende en de genadige, zijn verdedigbaar.
Een tekst waarop we nog niet uitgekauwd zijn.

3. De getallen. We nemen een nieuwe hap.
De duur van de zondvloed wordt uitgedrukt in *dagen*:
(Onderstaand schema wordt gebeamd.)

7 dagen na de aankondiging begon de zondvloed (twee maal)
40 dagen en 40 nachten regende het
150 dagen lang was de aarde helemaal met water bedekt.
Kantelpunt: Gen. 8:1: Toen dacht God weer aan Noach.
na 150 dagen begon het water weer te zakken .
40 dagen na het opdrogen van de bergtoppen liet Noach een raaf los.
7 dagen later liet hij een duif los (tweemaal)

Toelichting:

7 dagen; is de week, getal van de schepping. God stuurt alles waar hij als schepper levensgeest in heeft geblazen, (ruach) in de ark.

40 dagen en nachten regen: dat is oordeel, crisis, bezinning, rouw;

Dan 150 dagen watervloed: ik vind daarin geen symbolische betekenis. Wel is het zo **dat het verhaal** precies tussen de eerste en de tweede keer dat er over 150 dagen wordt gesproken, **kantelt. Dat kantelpunt is Gen. 8:1, waar we lezen : Toen dacht God weer aan Noach... Hierover straks meer!**

Na dat kantelpunt horen we opnieuw het woord RUACH, levensgeest. God laat zijn RUACH/geest, zijn levendmakende schepper-Geest, opnieuw over de aarde waaien, waardoor het water eerst afneemt en dan weer verdwijnt.

40 dagen wachten: 40 is ook getal van overgang van oud naar nieuw. (40 jaar liggen er tussen de vlucht uit Egypte en de intocht in het Beloofde Land.)

7 dagen: getal van de 'nieuwe' schepping.

Deze structuur, met 'scheppingsweken' aan het begin en het eind, met de *levendmakende Geest* die gaat en weer terugkomt, leert ons dat het zondvloedverhaal alles met de schepping te maken heeft. Met herschepping. God maakt een nieuwe start met de schepping, met een nieuwe Adam en een nieuwe Eva, in de persoon van Noach en zijn vrouw.

4. God gedenkt.

Vooraf laat dit getallenschema ons zien waar het middelpunt van het verhaal is: Genesis 8,1: *Toen dacht God weer aan Noach.* CENTRAAL PUNT van de tekst, van de preek!!

Gedenken is belangrijk Bijbels woord.

Vergelijk Exodus 2: 24: *God hoorde de jammerkreten (van de Israëlieten) en gedacht het verbond dat hij met Abraham, Isaak en Jacob had gesloten.* Vergelijk: Lucas 1: 54: Lofzang van Maria: *Hij/God trekt zich het lot van Israël, zijn dienaar aan.... hij gedenkt zijn barmhartigheid jegens Abraham en zijn nageslacht tot in eeuwigheid.*

En talloze andere plaatsen in de psalmen! Psalm 149 (berijming): *De Heer gedenkt in gunst de zijnen, Hij kroont de zwakken en de kleinen...*

Dat is de troost van dit weerbarstige Bijbelverhaal. Wij mensen wij leven altijd voor of na de ramp, of er midden in. Maar de chaos en de ontredde, en zelfs het oordeel van God, hebben niet het laatste woord. Het laatste Woord is aan God, die ... *Noach gedenkt.* Die Zijn schepping gedenkt. Die zijn woede overwint, zijn wrok, zijn oordeel. *Want hij gedenkt in gunst de zijnen... en kroont de zakken en de kleinen met zijn liefde.*

Genoeg gekauwd voor vandaag. We vatten samen.

De Israëlieten voelden zich een stelletje rondobberende stervelingen in de grote, gevaarlijk wereldzee. Dat waren ze ook, nog meer dan wij. Maar in de mare van de zondvloed die eens de wereld overspoelde, een mare die in heel de Semitische wereld bekend was, hebben de rondzwalkende Israëlieten iets bijzonders gehoord en gezien. Namelijk dat er een God is die hen niet vergeet, die hen *gedenkt.* Niet omdat ze dat zo verdienen, maar omdat die God zo trouw is. Daarom draagt die God de zijnen door de dood heen.

Dat hebben de Israëlieten in deze mare gehoord en gezien, en dat hebben ze **vastgehouden**, dag in dag uit, jaar in jaar uit.

En daarom hebben ze het **uitgehouden** in alle rampen die hen troffen.

Daarom hebben ze het **volgehouden** juist als zij ver van huis rondzwierven, in zeven sloten tegelijk.

En later kwam er ene Jezus van Nazareth die de lang gesloten deur van de Ark wijd openzette, ook voor de niet-Joden, wijd open zelfs. En hij nodigde ons heidenen uit om ook binnen te komen in die ark. En hij vroeg ons te geloven dat Zijn Vader ook ons niet vergeten was. En dat Zijn Vader ook ons wilde herscheppen. En dat hij ons thuis wilde brengen in het huis van zijn vader, het huis met de vele woningen, een hemelse ark boordevol vol nesten.

Wonderlijk geloof.

Maar wel een geloof waarmee je het uit kunt houden.

Amen.

Ds. F.W. Verbaas